

MCMXXII

VYTAUTO DIDŽIOJO
UNIVERSITETAS

**VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO
SENATAS**

**NUTARIMAS
DĖL PRITARIMO LIETUVIŲ IŠEIVIJOS INSTITUTO MTEP TEMATIKŲ
PLANAMS**

2024 m. balandžio 10 d. Nr. SEN-N-18

Kaunas

Vadovaudamasis Vytauto Didžiojo universiteto Statuto 30.18 ir 30.2 punktais bei atsižvelgdamas į Senato Mokslo komiteto nuomonę Senatas **n u t a r i a** pritarti Lietuvių išeivijos instituto MTEP tematikų planams (pridedama).

Pirmininkas

Ričardas Krikštolaitis

**LIETUVIŲ IŠEIVIJOS INSTITUTO MOKSLINIŲ TYRIMŲ TEMATIKOS
„TARPDISCIPLININIAI POSOVIETINIŲ DIASPORŲ TYRIMAI“
VEIKLOS PLANAS
2024–2028 m.**

Mokslinių tyrimų tematika	Tarpdisciplininiai posovietinių diasporų tyrimai
Mokslinių tyrimų tematikos vykdymo laikotarpis	2024-2028
Mokslų sritis, kryptis	Socialiniai mokslai, sociologija, socialinis darbas, socialinė psichologija; politikos mokslai, politologija; humanitariniai mokslai, istorija
Tematikos aktualumas ir ištirimo lygis	Tyrimų tematikoje bus plėtojamas tarpdisciplininis (tiek konceptualių, tiek metodologinių požiūriais) tyrimas, apimantis istorines, sociologines ir politologines tarptautinės migracijos teorijas. Istorinis pjūvis leis pažinti giluminius skirtingų tautų bendrijų panašumus atskleidžiant kultūrinę, kalbinę ir konfesinę svarbą lietuviškai tapatybei bei jos skleidimosi kontekstus. Politologinis žvilgsnis fokusuojamas į pilietinę diplomaciją ir ryšių mezgimą tarp tautų, gvildenant kaip naujosios bendrijoms ir jų atstovams pavyksta imtis lyderystės bei atstovauti kolektyvinius interesus. Čia svarbu identifikuoti ir įvairias politines diasporos darbotvarkes, galimai besisiekiančias su gimtųjų šalių politiniais ir diplomatiniais tikslais Lietuvoje. Sociologinis pjūvis atvers naujų bendrijų integracijos aplinkybes ir leis suprasti lietuvių atvirumo bei empatijos lygį. Atitinkamai atliktas tyrimas turės poveikį tolimesnei šių mokslo kryptų raidai Lietuvoje, visų pirma praktiškai nustatant turimų įrankių gebėjimą užčiuopti ir paaiškinti naujųjų tautinių bendrijų rūpesčius Lietuvoje bei suprasti kiek sukauptas mokslinis žinojimas koreliuoja su praktinių problemų atliepimu. Sovietų sąjungos subyrėjimas išprovokavo virtualių tyrimų, bandančių atlikti posovietinių visuomenių demokratiškumo trajektorijas regione (Smith et al 1998, Silitski 2005, Uhlin 2005, Kelertas 2006, Agarín 2010, 2011, Jacobsson and Koroiczuk 2017, Sereda 2020, Kavaliauskas 2020). Būta bandymų kalbėti apie posovietinių visuomenių bendrumus analizuojant tautinius naratyvus (Aleksandravičius sud. 2015, Staliūnas 2007) ieškant identiteto panašumų (Titarenko 2007). Būta bandymų analizuoti baltarusių, ukrainiečių ir rusų (Kamuntavičius 2021, Blaszcak 2022, Rusinaite 2017, Liekis 2021, Kharytonau 2020, Adamski et al 2021) tautinių bendrijų likimus ir jų sąsajas su Lietuva, tačiau dauguma tyrimų daryta dar iki karo ir neatliepiant sparčiai kintančios geopolitinės situacijos. Tuo tarpu beveik neturime tyrimų analizuojančių sparčiai besikeičiančią situaciją. Dėmesys išeivijos ir šiuolaikinės transnacionalios lietuvių migracijos studijoms taip pat išlieka. Migrantų mobilumo ir gyvenimo būdo įpročiai, tapatybės raiška, išsaugant ir kuriant naujus transnacionalius ryšius (D. Massey, Miller, A. Portes, St. Vetovec) skirtingų bangų ir kartų diasporose palieka galimybę toliau tyrinėti socialinių bei kultūrinių ryšių bei mainų reiškinius (J. Clifford, R.G. Rumbout).

Tematikos tyrimų tikslas ir uždaviniai	Tikslas - tyrinėti naujųjų postsovietinių bendrijų gyvenimo kokybės ir lūkesčių ypatumus Lietuvoje bei jų integralumo iššūkius, kuriant darnią ir daugiakultūrę pilietinę valstybę. Uždaviniai: • Ištirti skirtingų tautinių bendrijų (ukrainiečių, baltarusių, rusų diasporų) kūrimosi aplinkybes (lūkesčius, iššūkius, organizavimosi raidą, raišką ir t.t.) Lietuvoje; • Ištirti lietuvių santykius (privačios ir institucinės pagalbos teikimą, solidarumą, teisinį reglamentavimą ir t.t.) su naujai besikuriančiomis tautinėmis bendrijomis ir integralumo iššūkius; • Analizuoti lietuvių šiuolaikinės migracijos bei susiformavusios lietuvių diasporos ryšius su Lietuva ir kitomis diasporų bendruomenėmis.
Tematikos pridėtinė vertė (VDU strateginių tikslų įgyvendinimui, VDU prioritetinių mokslo krypčių vystymui, MTEP vertinamųjų vienetų, mokslo krypčių MTEP kokybei ir poveikiui, ir pan.)	Tematika - tarpdisciplininiai posovietinių diasporų tyrimai - tiesiogiai atliepia VDU rodomą lyderystę teikiant pagalbą Ukrainai, telkiant ukrainiečių bendruomenę ir atstovaujant jos interesus. O taip pat susiję su tokiomis prioritetinėmis kryptimis kaip asmens, grupės ir visuomenės transformacija bei kultūrų įvairovė, kalba, menas ir paveldas. Transnacionalinio judumo (tiek žmonių, tiek idėjų) tyrimai įgauna vis didesnės svarbos Europoje (Laisvasis Berlyno Universitetas, Paris 8), siekdami suprasti postmodernios globalios pasaulio erdvės, peržengiančios valstybių ribas, funkcionavimą. Lietuvoje šiuo metu yra susidariusi unikali padėtis: Europos Sąjungos pasienyje esame tapę kelių skirtingų pilietinių – kultūrinių erdvių interakcijos vieta. Mūsų šalies atvejis jau yra sudominęs Europos mokslininkus (EHES), ypatingai fiziškai užsidarius Baltarusijos, Ukrainos ir Rusijos visuomenių tyrimų laukams. Posovietinių tautinių bendrijų tyrimas didelių visuomeninių ir geopolitinių sukrėtimų kontekste turės didžiulės reikšmės posovietinės erdvės transformacijų supratimui ateityje. Itin svarbu nepraleisti šios progos ir vystyti Lietuvos mokslinį supratimą procesų, vykstančių mūsų šalyje, bet turinčių ir ateityje dar turėsiančių platesnės reikšmės visam regionui.
Pagrindinių darbų atlikimo kalendorinis planas	Tautinės bendrijos (ukrainiečių) empirinis tyrimas (žvalgomoji kiekybinė apklausa): duomenų rinkimas ir analizė Tautinės bendrijos (rusų) empirinis tyrimas (kokybinis pusiau struktūruotas interviu): duomenų rinkimas ir analizė Tautinės bendrijos (baltarusių) empirinis tyrimas (kokybinis pusiau struktūruotas interviu): duomenų rinkimas Naujųjų posovietinių tautinių bendrijų integracijos palyginimas, o taip pat lyginamoji analizė platesnio regiono kontekste Šiuolaikinės lietuvių migracijos ir atskirų diasporos bendruomenių sistemingas sociologinis tyrimas Empirinių duomenų analizė ir aprašymas Konferencijų organizavimas Metodologinių seminarų organizavimas Specialaus – naujų tautinių bendrijų analizei – <i>Darbų ir dienų</i> numerio iniciavimas ir rengimas Kolektyvinės monografijos rengimas publikuojant pripažintoje tarptautinėje leidykloje
Naudojama MTEP infrastruktūra	

Numatomų VDU biudžeto lėšų panaudojimo pagrindimas	
Papildomų šaltinių lėšų panaudojimas uždaviniams įgyvendinti	Siekiant plėtoti ir gilinti nagrinėjamą tematiką planuojama inicijuoti bent du mokslinių tyrimų projektus. Vieną numatomą inicijuoti tarptautiniu lygmeniu kartu su užsienio partneriais aplikuojuant į tarptautinius fondus. Kitą, galbūt nukreiptą į taikomąją politiką, inicijuoti ieškant finansavimo Lietuvos mokslo rėmimo institucijose.
Tematikos vadovas	Dr. Dainius Genys
Tematikos vykdytojai (konkurso būdu pareigas užėmę mokslo darbuotojai)	Šiuo metu tematikoje dirba du mokslininkai: Dr. Daiva Kuzmickaitė (pagal terminuotą sutartį, 0,25) Dr. Dainius Genys (pagal terminuotą sutartį, 0,45)
Mokslo darbuotojų MTEP tematikoje poreikio pagrindimas (atsižvelgiant į Institutui išskirtas papildomų mokslo darbuotojų etatus/išteklis)	Turint omenyje mokslinį tyrimų tematikos aktualumą ir praktinio pritaikomumo poreikį, Instituto veikloje numatomi ne tik tiriamosios, bet ir praktinės šviečiamosios pobūdžio veiklos, galimai turėsiančios socialinį ir kultūrinį poveikį. Socialinis – paskatinti (interaktyvios kūrybinės dirbtuvės) tautinių bendrijų lyderystės stiprinimo ir poreikių komunikaciją; burti ir telkti tautines bendruomenes konstruktyviam dialogui tiek su pilietinėmis, tiek su valdžios institucijomis; skatinti savitarpio pagalbą ir santykius su lietuviais kuriant <i>peer</i> kultūros ir bendravimo atmosferą. Kultūrinis – skatinti (mokslo populiarinimo straipsniai) skirtingas tautines bendruomenes ir Lietuvą vienijančios tapatybės aktualumo komunikaciją; skatinti <i>story telling</i> ir istorinio pasakojimo raišką, leidžiančią apjungti skirtingas tapatybes. Viešosios politikos principų formavimo skatinimas (tarpdisciplininis tyrimas) identifikuojuant ilgalaikę perspektyvą, paremtą grįžtamuju ryšiu (tiek iš naujų tautinių bendrijų, tiek iš lietuvių visuomenės) ir numatomų priemonių efektyvumo stebėseną. Atitinkamai išlieka/kyla papildomas mokslo darbuotojų poreikis, kuris padėtų pasiekti užsibrėžtus mokslinių tyrimų uždavinius ir platesnio poveikio veiklų organizavimą bei sklaidą. Ypatingai svarbu gausinti mokslinių tyrimų duomenų rinkimo pajėgumus bei mokslo vadybos aspektą, siekiant užtikrinti optimalią mokslinių rezultatų sklaidą bei dalyvavimo konkursiniame mokslo finansavime (tiek Lietuvoje, tiek užsienyje) galimybes.
Vadovavimas jauniems mokslininkams, jaunųjų tyrėjų įtraukimas	Tikimasi pritraukti jaunos tyrėjus norėsiučių dirbti šioje perspektyvioje tyrimų tematikoje
Pagrindinės partnerinės institucijos užsienyje ir Lietuvoje	Įvairių tautų kultūrų centras Jonavos raj. Socialinių paslaugų centras Tautinių mažumų departamentas Nacionalinės Mažvydo bibliotekos Adolfo Damušio demokratijos studijų centras Caritas Internationalis Torun Internation Studies
Planuojama pateikti MTEP produkcija:	Tarpinė (2024–2025 m. laikotarpio) MTEP produkcija
Tarptautinės mokslo monografijos ar jų dalys	MTEP produkcija baigtiniame etape 1-DG, DK

Kitos mokslo monografijos ar jų dalys, mokslo studijos, sintezės mokslo darbai		
Mokslo straipsniai Q1-Q2 kvartilių mokslo leidiniuose, referuojamuose CA WoS (priklausančių SCIE ir (ar) SSCI žurnalų rinkiniams) ir (ar) Scopus ¹ duomenų bazėse, turinčiuose cituojamumo rodiklį:	1-DG (Išsiųstas spaudai)	2-DG 1-DG, DK
Mokslo straipsniai prestižiniuose tarptautiniuose mokslo leidiniuose (pavyzdžiui, NATURE, SCIENCE, LANCET, CANCER ir pan.)		
Mokslo straipsniai Q3-Q4 kvartilių mokslo leidiniuose, referuojamuose CA WoS (priklausančių SCIE ir (ar) SSCI žurnalų rinkiniams) ir (ar) Scopus ¹ duomenų bazėse	1-DG 1-DK	3-DG 2-DK
Mokslo straipsniai mokslo leidiniuose, referuojamuose CA WoS (priklausančių SCIE ir (ar) SSCI žurnalų rinkiniams) ir (ar) Scopus ¹ duomenų bazėse, neturinčiuose cituojamumo rodiklio		
Mokslo straipsniai kituose referuojamuose mokslo leidiniuose	1-DG 2 DK	1-DG 2 DK
Mokslo straipsniai recenzuojamuose leidiniuose		2 DK
Mokslo populiarinimo straipsniai	2-DG 1-DK	5-DG 3-DK
Patentinės paraiškos ir patentai, tarptautinę ekspertizę praėjusių augalų veislės ar mokslui naujos organizmų rūšys		
Mokslo srities ar krypties terminų žodynai, moksliniai žinyrai, enciklopedijos		
Aukštosios mokyklos vadovėliai		
Moksliskai susisteminti atviros prieigos tyrimų duomenų rinkiniai		
Plenariniai pranešimai tarptautinėse mokslinėse konferencijose	2-DG 1-DK	5-DG 3-DK
Kita ...		
Kita MTEP sklaidos ir organizacinė veikla:		
Tarptautinių MTEP projektų paraiškų rengimas		2-DG, DK

¹ Netaikoma Gamtos, Technologijos ir Žemės ūkio mokslų srityse

Nacionalinių MTEP projektų (konkursinio MTEP finansavimo) paraiškų rengimas	1-DG, DK	2-DG, DK
MTEP sutarčių su ūkio subjektais vykdymas		
Mokslinių konferencijų organizavimas		2-DG, DK
Paraiškų rengimas podoktorantūros stažuotėms, konkursinėms doktorantūros vietoms, studentų mokslinių tyrimų ir mokslinės praktikos konkursams		2-DG 1-DK
Planuojamos paraiškos verslo finansavimui pritraukti		
Kita veikla ...		

MTEP tematikos veiklos planas apsvarstytas Lietuvių išeivijos instituto tarybos susirinkime 2024 m. kovo mėn. 14 d., protokolo Nr. 2024-1.

VDU Lietuvių išeivijos instituto direktorius

Egidijus Aleksandravičius

**LIETUVIŲ IŠEIVIJOS INSTITUTO MOKSLINIŲ TYRIMŲ TEMATIKOS
„LIETUVIŲ DIASPOROS VISUOMENĖS IR KULTŪROS ISTORIJOS TYRIMAI“
VEIKLOS PLANAS
2024–2028 m.**

Mokslinių tyrimų tematika	Lietuvių diasporos visuomenės ir kultūros istorijos tyrimai
Mokslinių tyrimų tematikos vykdymo laikotarpis	2024-2028 m.
Mokslų sritis, kryptis	Humanitariniai mokslai, Istorija (H 005) Humanitariniai mokslai, Filologija (H 0004) Humanitariniai mokslai, Menotyra (H 0003) Humanitariniai mokslai, Teologija (H 0002) Socialiniai mokslai, Sociologija (S 0005) Socialiniai mokslai, Politikos mokslai (S 0002) Socialiniai mokslai, Teisė (S 0001)
Tematikos aktualumas ir ištyrimo lygis	Diasporos istorija ir kultūra yra viena iš lemtingų XX amžiaus lietuvių tautos egzistencijos sąlygų, padėjusių išgyventi karų, okupacijų ir deportacijų išbandymus. Šiuolaikinėje globalizacijos akivaizdoje, integruojantis į bendrą Europos erdvę, kylant naujoms saugumo grėsmėms ir naujoms politinių pabėgėlių bangoms, Lietuvos gyventojų emigracijos, intelektualinio egzilio patirtys ir pamokos tampa aktualiu objektu; šios srities tarpdisciplininiai tyrimai įgyja didžiulę reikšmę istorijos pažinimo, lietuviškos tapatybės perspektyvai. Diasporos kultūros istorijos tyrimai tampa svarbiais ne tik bandant atskleisti lietuvių diasporos susiformavimo, tapatybės transformacijos procesus praeityje, bet ir bandant suvokti dabartinius migracijos procesus, politinių pabėgėlių ir imigracijos aktualijas. Pastaruoju metu pastebimas vis didėjantis visuomenės, žiniasklaidos susidomėjimas lietuvių diasporos kultūros istorija. Diasporos kultūros tyrimais Lietuvoje domisi įvairiose institucijose dirbantys pavieniai mokslininkai, daugėja lietuvių egzilio literatūros, istorijos, sociologijos tyrimų. Vienas pagrindinių lietuvių diasporos tyrimų centrų Lietuvoje yra jau 30 metų VDU veikiantis Lietuvių išėivijos institutas, sistemiskai vykdomas tarpdisciplininis diasporos kultūros istorijos, šiuolaikinės migracijos tyrimus. Per šiuos dešimtmečius Institute atlikta nemažai tyrimų, tyrimų rezultatai skelbti Lietuvos ir tarptautiniuose mokslo leidiniuose, išleistos kelios dešimtys monografių, šaltinių publikacijų rinkinių, nuo 2006 m. leidžiamas tarpdisciplininis akademinis žurnalas „Oikos: lietuvių migracijos ir diasporos studijos“, skirtas migracijos politikos analizei, diasporos istorijos, kultūros, šiuolaikinės migracijos problematikai, naujausių tyrimų rezultatų pristatymui. Žvelgiant į bibliografinius atliktų darbų sąrašus, galima pasidžiaugti, kad diasporos tyrimų laukas Lietuvoje per tris dešimtmečius išsiplėtė, o Lietuvių išėivijos institutas tapo tiek Lietuvoje tiek užsienyje ryškiai matomu ir atpažįstamu lyderiaujančiu diasporos kultūrinio palikimo saugojimo, eksponavimo, publikavimo ir tarpdisciplininių diasporos tyrimų

	centru, inspiruojančiu naujas diasporos tyrimų problematikas. Tyrimų gausėja, tačiau akivaizdžiai lieka iki šiol tyrėjų nepalieti diasporos praeities plotai, kurie vis dar laukia mokslininkų dėmesio: skirtingų emigracijos bangų geo-kultūrinė dinamika, Lietuvos migracijos politikos problemos, socialinio kapitalo praeities plotmė, politinės minties ir Lietuvos ateities vaizduotės klausimai, išeivijos ryšiai su gimtuoju kraštu ir parama Lietuvai, kitų Lietuvos tautinių grupių (lenkų, žydų, vokiečių, rusų) migracijos kelių ir patirčių klausimai ir t.t. Lietuvių diasporos kultūros istorija, šiuolaikiniai lietuvių migracijos procesai nėra izoliuoti nuo pasaulyje vykusio(vykstančio) migrantų srauto judėjimo – tai dinamiško ir įvairialypio tarptautinio migracijos proceso dalis. Todėl greta lietuvių diasporos istorijos itin aktualiu tampa lyginamieji Lietuvos ir kitų Baltijos ir kaimyninių kraštų (Latvijos, Estijos, Lenkijos, Ukrainos) gyventojų migracijos procesų tyrimai. Toliau tęsiant pradėtus ir imantis naujų mokslinių tyrimų pagrindinis dėmesys bus skiriamas unikaliai Antrojo pasaulinio karo politinių pabėgėlių kartai ir jų kultūrinio palikimo atradimui, išsaugojimui bei tyrimui. Sparčiai bėgant laikui ir šios kartos atstovams traukiantis iš gyvenimo, šios tyrimų kryptys sparčiai aktualėja – šios kartos patirčių užfiksavimas, įtraukimas į mūsų bendrą patirčių aruodą tampa vienu svarbiausių dalykų.
Tematikos tyrimų tikslas ir uždaviniai	Tyrimų tikslas: tęsti ir plėtoti kompleksinius tarpdisciplininius lietuvių ir Lietuvos gyventojų (lenkų, rusų, žydų, vokiečių) diasporų visuomenės ir kultūros istorijos tyrimus. Tyrimų uždaviniai apima pagrindines XIX a. – XXI a. lietuvių diasporos visuomenės ir kultūros istorijos tarpdisciplininių tyrimų tematikas (jomis neapsiribojant): • tautinio identiteto išsaugojimo problemos emigracijoje; • Lietuvos gyventojų (lenkų, vokiečių, rusų, žydų etc.) migracijos procesai; • akademinė, politinė ir kultūrinė lietuvių diasporos veikla; • ideologinės srovės ir jų likimai emigracijoje; • diasporos ryšiai su Lietuva ir parama atkuriant nepriklausomybę, • lietuvių diaspora tarptautiniame antikomunistiniame judėjime. Vykdomų mokslinių tyrimų rezultatai bus skelbiami mokslinėse monografijose, Lietuvos ir tarptautiniuose mokslo žurnaluose, pristatomi akademinei bendruomenei Lietuvos ir tarptautinėse mokslo konferencijose. Greta mokslinės tiriamosios veiklos, bus daug dėmesio skiriama švietėjiškai, edukacinei, visuomeninei veiklai, diasporos palikimo ir mokslinių tyrimų sklaidai, rengiant išeivijos kultūrinio palikimo parodas, renginius, viešas paskaitas visuomenei ir t.t.

Tematikos pridėtinė vertė (VDU strateginių tikslų įgyvendinimui, VDU prioritetinių mokslo kryptų vystymui, MTEP vertinamųjų vienetų, mokslo kryptų MTEP kokybei ir poveikiui, ir pan.)	Lietuvių išeivijos instituto mokslininkų atliekami moksliniai darbai, tarpdisciplininiai tyrimai, ekspertinė veikla tiesiogiai prisideda prie VDU „Pasaulio lietuvių universiteto“ misijos ir VDU strateginių tikslų įgyvendinimo; Instituto darbuotojai prisideda prie VDU istorinės atminties bei tapatybės tyrimų, VDU istorinės atminties memorializacijos, Universiteto pristatymo Lietuvos ir tarptautinei visuomenei. Tęsimi ir plėtojami ne tik lietuvių bet ir kitų Lietuvos piliečių (lenkų, rusų, žydų, vokiečių) diasporos tarpdisciplininiai visuomenės ir kultūros tyrimai turės poveikį tolimesnei šių mokslo sričių raidai Lietuvoje ir pasaulyje; lyginamieji aspektai su kitų tautų migracinėmis patirtimis atvers platesnes galimybes pristatyti Lietuvos mokslininkų atliekamus tyrimus užsienyje, prisidės prie tarptautinio bendradarbiavimo plėtojimo, VDU mokslininkų įsitraukimo į tarptautinius migracijos paveldo saugojimo ir tyrimų institucijų ir mokslininkų tinklus. Instituto mokslininkai ženkliai prisideda atliekant VDU, Lietuvos visuomenei bei valstybei aktualius ilgalaikius tarpdisciplininius migracijos procesų tyrimus: tiesiogiai įsijungia į VDU studijų procesus į mokslinius tyrimus įtraukdami studentus, jaunuosius mokslininkus (migracijos, diasporos tyrimų tematika dėstomi kursai, rengiami magistro, bakalauro darbai Humanitarinių mokslų, Menų, Socialinių bei Politinių mokslų fakultetuose); prisideda prie Lietuvos mokslui, kultūrai, švietimui, migracijos politikai aukštos kvalifikacijos specialistų ruošimo. Diasporos kultūros istorijos bei šiuolaikinės migracijos procesų tyrimų rezultatai svarbūs vykdant specializuotus mokslinius tyrimus, taip pat formuojant bei vertinant Lietuvos migracijos politiką, priimant svarbius politinius-administracinius sprendimus.
Pagrindinių darbų atlikimo kalendorinis planas	Tyrimams suburta mokslininkų komanda (apimanti įvairių sričių mokslininkus, tyrinėjančius diasporos istorijos, kultūros istorijos, šiuolaikinės migracijos procesus) 2024-2028 m. vykdys individualius ir grupinius mokslinius tyrimus, kurių rezultatai bus skelbiami mokslinėse monografijose, mokslo žurnaluose. Bus rengiamos tarptautinės ir Lietuvos mokslo konferencijose, mokslo seminarai, kurių metu Lietuvos ir užsienio migracijos problematikos tyrėjai analizuos svarbiausius migracijos politikos, diasporų istorijos tyrimų aktualijas, pristatys atliekamų tyrimų rezultatus Lietuvos ir užsienio mokslo bendruomenei.
Naudojama MTEP infrastruktūra	Tyrimams naudojama VDU Lietuvių išeivijos instituto tris dešimtmečius kaupta, tvarkoma ir skaitmeninama didžiausia Lietuvoje diasporos kultūrinio, archyvinio paveldo duomenų bazė, atverianti galimybes platesniems tarpdisciplininiais tyrimams ir tarptautiniam mokslo bendradarbiavimui. Institutas bendradarbiauja su įvairiomis Lietuvos ir išeivijos diasporos palikimo saugojimo ir tyrimo institucijomis, kas suteikia galimybę išsamiau ir greičiau surinkti moksliniams tyrimams reikalingus duomenis.

Numatomų VDU biudžeto lėšų panaudojimo pagrindimas	VDU Lietuvių išeivijos instituto lėšos numatytos mokslo konferencijų, parodų rengimui, tyrimų rezultatų sklaidai.
Papildomų šaltinių lėšų panaudojimas uždaviniams įgyvendinti	Siekiant plėtoti ir gilinti nagrinėjamą tematiką planuojama inicijuoti mokslinių tyrimų projektus, ieškoti papildomo finansavimo Lietuvos bei užsienio mokslo rėmimo institucijose.
Tematikos vadovas	Prof. Habil. Dr. Egidijus Aleksandravičius
Tematikos vykdytojai (konkurso būdu pareigas užėmę mokslo darbuotojai)	Tyrimus vykdo konkurso būdu pareigas užėmusi mokslo darbuotoja (Dr. Daiva Dapkutė), taip pat pagal laikinas darbo sutartis Institute dirbantys įvairių sričių mokslo darbuotojai (prof. Juozas Skirius, dr. Dalia Kuizininė, dr. Asta Petraitytė-Briedienė, dr. Egidijus Balandis, dr. Daiva Kristina-Kuzmickaitė, dr. Dainius Genys, dr. Kęstutis Raškauskas, dr. Ramūnas Čičelis, Arūnas Antanaitis).
Mokslo darbuotojų MTEP tematikoje poreikio pagrindimas (atsižvelgiant į Institutui išskirtas papildomų mokslo darbuotojų etatus/išteklius)	Atsižvelgiant į mokslinių tyrimų tematikos aktualumą ir praktinio pritaikomumo poreikį (Instituto veikloje numatomos ne tik tiriamosios, bet ir praktinės šviečiamojo, edukacinio pobūdžio veiklos, turinčios socialinį, kultūrinį poveikį), kyla papildomas mokslo darbuotojų poreikis, kurie padėtų pasiekti užsibrėžtus mokslinių tyrimų uždavinius. Svarbu skatinti tarptautinį bendradarbiavimą, mokslo vadybos aspektą, siekiant užtikrinti optimalią mokslinių rezultatų sklaidą bei dalyvavimo konkursiniame mokslo finansavime (tiek Lietuvoje, tiek užsienyje) galimybes. Papildomas mokslo darbuotojų poreikis susijęs ir su naujų planuojamų diasporos tyrimo temų galimybėmis, taip tikintis pritraukti ne tik patyrusius, bet ir jaunus pradedančius tyrėjus, mokslininkus, norinčius dirbti šioje perspektyvioje tyrimų tematikoje.
Vadovavimas jaunesiems mokslininkams, jaunųjų tyrėjų įtraukimas	Institute sukaupto išeivijos archyvinio paveldo ir čia vykdomų mokslinių tyrimų pagrindu VDU jau susiformavo lietuvių diasporos istorijos tyrimų mokykla. Instituto darbuotojai dėsto VDU studentams, egzilio kultūros istorijos temomis rašomi bakalaurniai ir magistriniai darbai, rengiamos daktaro disertacijos; Instituto sukaupta diasporos kultūrinio palikimo duomenų baze naudojasi VDU dėstytojai ir studentai, surinktus duomenis gali integruoti į mokslinių tyrimų ir studijų procesus.
Pagrindinės partnerinės institucijos užsienyje ir Lietuvoje	Prezidento Valdo Adamkaus biblioteka-muziejus; LR Užsienio reikalų ministerija; LR Tautinių mažumų departamentas; Lietuvių fondas (LF) JAV; Lietuvių kultūros institutas (LKI) Vokietijoje; Australijos lietuvių bendruomenės archyvas (Adelaidė, Australija); Lituanistikos tyrimų studijų centras (LTSC) Čikagoje; Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka; Pasaulio lietuvių bendruomenė; Prancūzijos lietuvių bendruomenė; Australijos lietuvių bendruomenė; JAV lietuvių bendruomenė; Vytauto Kasiulio muziejus;

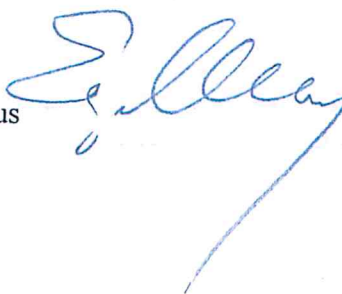
	Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka; Pasvalio M. Katiliškio viešoji biblioteka; Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio biblioteka; LR Istorinė prezidentūra Kaune; Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus; Balzeko muziejus (Čikaga)	
Planuojama pateikti MTEP produkcija:	Tarpinė (2024–2025 m. laikotarpio) MTEP produkcija	MTEP produkcija baigtiniame etape
Tarptautinės mokslo monografijos ar jų dalys		1
Kitos mokslo monografijos ar jų dalys, mokslo studijos, sintezės mokslo darbai	4	6
Mokslo straipsniai Q1-Q2 kvartilių mokslo leidiniuose, referuojamuose CA WoS (priklausančių SCIE ir (ar) SSCI žurnalų rinkiniams) ir (ar) Scopus ¹ duomenų bazėse, turinčiuose cituojamumo rodiklį:		
iš jų su bendraautoriais iš užsienio institucijų;		
iš jų tarpkryptiniai straipsniai;		
iš jų su bendraautoriais iš kitų Lietuvos institucijų, verslo įmonių;		
iš jų kaip pagrindinis autorius;		
Mokslo straipsniai prestižiniuose tarptautiniuose mokslo leidiniuose (pavyzdžiui, NATURE, SCIENCE, LANCET, CANCER ir pan.)		
Mokslo straipsniai Q3-Q4 kvartilių mokslo leidiniuose, referuojamuose CA WoS (priklausančių SCIE ir (ar) SSCI žurnalų rinkiniams) ir (ar) Scopus ¹ duomenų bazėse		
Mokslo straipsniai mokslo leidiniuose, referuojamuose CA WoS (priklausančių SCIE ir (ar) SSCI žurnalų rinkiniams) ir (ar) Scopus ¹ duomenų bazėse, neturinčiuose cituojamumo rodiklio	5	7
Mokslo straipsniai kituose referuojamuose mokslo leidiniuose	6	10
Mokslo straipsniai recenzuojamuose leidiniuose	3	5
Mokslo populiarinimo straipsniai	10	20
Patentinės paraiškos ir patentai, tarptautinę ekspertizę praėjusių augalų veislės ar mokslui naujos organizmų rūšys		
Mokslo srities ar krypties terminų žodynai, moksliniai žinytai, enciklopedijos		
Aukštosios mokyklos vadovėliai		
Moksliskai susisteminti atviros prieigos tyrimų duomenų rinkiniai		
Plenariniai pranešimai tarptautinėse mokslinėse konferencijose	1	3

¹ Netaikoma Gamtos, Technologijos ir Žemės ūkio mokslų srityse

Kita ...		
Kita MTEP sklaidos ir organizacinė veikla:		
Tarptautinių MTEP projektų paraiškų rengimas		1
Nacionalinių MTEP projektų (konkursinio MTEP finansavimo) paraiškų rengimas	2	4
MTEP sutarčių su ūkio subjektais vykdymas	2	2
Mokslinių konferencijų organizavimas	5	10
Paraiškų rengimas podoktorantūros stažuotėms, konkursinėms doktorantūros vietoms, studentų mokslinių tyrimų ir mokslinės praktikos konkursams	2	2
Planuojamos paraiškos verslo finansavimui pritraukti		
Kita veikla ...		

MTEP tematikos veiklos planas apsvarstytas Lietuvių išeivijos instituto tarybos susirinkime 2024 m. kovo mėn. 14 d., protokolo Nr. 2024-1.

VDU Lietuvių išeivijos instituto direktorius

Egidijus Aleksandravičius